

CEP dnes a zítra

Od roku 2021 platí řada regulací CEP, které do obalové oblasti vnášejí náklady

- ▶ Změna definice recyklace ze vstupu do procesu úpravy na vstup do konečné výroby s odečtením ztrát postihuje v kombinaci se zvýšeným cílem zejména plasty, ale také sklo
- ▶ Cílové omezení, spíše zákaz, skládkování komunálního odpadu, díky nutnosti energetického využití nerecyklované složky také postihuje zejména plasty
- ▶ Zavedení daně z nerecyklovaných plastových odpadů přímo definuje hranici nákladů, které EU považuje za rentabilní při jejich recyklaci. Touto hranicí je částka 21 000 Kč za tunu recyklace, což má vliv na interpretaci hierarchie nakládání s odpady.
- ▶ Ekomodulace znamená ukončení komoditního pohledu na obaly, protože jejím smyslem je rozlišení jednotlivých typů (moderně formátů) obalů podle jejich vlastností z hlediska recyklace.

Změna paradigmatu EPR

- ▶ Dosavadní paradigma EPR v oblasti obalů bylo takové, že smyslem je za co nejmenších nákladů omezit skládkování obalového odpadu na předepsanou úroveň. Přitom se očekávalo, že se EPR systém zaměří v recyklaci na ty obaly, jejichž recyklace je nejefektivnější, zatímco náklady této recyklace budou sdíleny všemi obaly dané komodity. EPR bylo nástrojem přenesení nákladů třídění použitelných (prodejných) surovin z obcí na výrobce.
- ▶ Nové paradigma požaduje po EPR systému, aby byly recyklovány všechny obaly v technicky maximální možné míře. Přitom ty obaly, které nebude možné recyklovat mají být zatíženy takovou platbou, aby je výrobci přestali používat. EPR se tak stalo nástrojem pro plnění politického cíle cirkularity, Je nejen nástrojem přenesení nákladů z obcí na výrobce, ale i nástrojem změny buď recyklačních technologií nebo obalových technologií tak, aby každý obal byl prakticky recyklovatelný, a to i tehdy, když je recyklace dražší než použití primárního materiálu.

Rozvoj CEP, co od něj očekávat

- ▶ Dříve či později může být daň z nerecyklovaného plastu přenesena přímo na výrobce, protože to budou vyžadovat předpisy EU.
- ▶ Na trh nebudou smět být uváděny obaly, pro které nebude zajištěna praktická a funkční forma reálné recyklace.
- ▶ Pro významnou část obalů, možná pro všechny obaly, bude požadován povinný obsah recyklátu při jejich výrobě.
- ▶ Mohou být stanoveny cíle pro omezení vzniku obalového odpadu
- ▶ Bude regulováno značení obalů z hlediska obsahu recyklátu, recyklovatelnosti a případně karbonové stopy
- ▶ Odpovědnost za pohozené odpadky může být rozšířena na všechny obaly

Prioritní požadavky výrobců na AOS v podmínkách CEP

- ▶ Umožnit výrobcům, aby dodávali spotřebiteli výrobek v balení, které spotřebitelům vyhovuje a pro výrobce je efektivní, poskytnout jim k tomu potřebná data o environmentální i ekonomické efektivitě obalu
- ▶ Zajistit recyklovatelnost všech běžně používaných obalů tak, aby výrobci nemuseli zásadně měnit obalové technologie
- ▶ Uzpůsobit nakládání s obalovými odpady tak, aby byl umožněn vstup obalových inovací na trh bez diskriminace, poskytnou data k takovému vstupu
- ▶ Zajistit recyklaci zejména plastů na takové úrovni, aby plastová daň nebyla výraznou hrozbou (dnes představuje riziko navýšení poplatků o 150%).
- ▶ Zajistit všem spotřebitelům na celém trhu pohodlné třídění obalů tak, aby odpovědnost za správné nakládání s obaly ležela jen na nich
- ▶ ???? Zajistit výrobcům využití recyklátu pro vlastní obaly, včetně chemické recyklace umožňující kontakt s potravinou ????

Co je pozitivní?

- ▶ Plné náklady spojené s obalovým odpadem v celém řetězu od sběru, přes úpravu až po recyklaci budou muset nést AOS ve všech členských státech
- ▶ Ve všech členských státech bude třídění odpadu muset pokrývat celou rozlohu státu
- ▶ Cíle pro recyklaci jsou stanoveny i pro komunální sektor, tím došlo k sladění zájmu obcí a výrobců
- ▶ Omezení skládkování nutí odpadové firmy vytrždit i ten odpad, který není dobře prodejný
- ▶ Cílový zákaz skládkování nutí k investicím do úpravy směsného odpadu, jako předstupně energetického využití
- ▶ Green Deal může pomoci rozvinout recyklační technologie

Poučení z historie

- ▶ Ani PET láhve nebyly v devadesátých letech recyklovatelným obalem, dokud jejich sběr a recyklaci nezajistil EPR.
- ▶ Není jednoduché recyklovat vytríděný odpad, ale daleko těžší je naučit spotřebitele odpad třídit.